

JOAN F. MIRA

*“Ells, però,
els viatjants viatgers,
no en tenen mai prou,
de torturar
els veïns de vagó
amb la vèrbola
incessant i prepotent.
Sense la xerrameca
mòbil s’aturaria el
comerç i la indústria,
ja ho sé.
Abans dels mòbils
tot era primitivisme,
prehistòria i ruïna,
també ho sé.
Però no sé com fer
per continuar viatjant
a Barcelona
i no cometre algun
crim ferroviari”*

Mòbils

Jo, que vaig ben sovint a Barcelona, i més sovint d'ençà que ja no sóc prou bon patriota català, vull advertir que la comunicació intel·lectual, cívica i literària entre el nord i el sud de la Sènia es troba greument amenaçada. Almenys en la part petita que jo aporte a aquesta comunicació, és clar. La qual part, en efecte, està sotmesa a greus tensions per causa, justament, d'un excés de comunicacions. De comunicacions per telefonia sense fils, dita comunament mòbil. Quan jo tenia pocs anys i era més “radical” que ara, a Barcelona hi anava només cada tres o quatre mesos, a fi de conspirar una miqueta en favor de la pàtria perduda i contra el règim odiós del general. Pujava al tren a València sobre les deu de la nit –eren trens de vapor, amb fum i carbonissa–, m'instal·lava en un compartiment de tercera, amb bancs de fusta i amb multitud d'andalusos i murcians carregats de maletes arcaïques i de cistells amb pa i xoriç, i empeníem plegats l'aventura nocturna. El tren s'aturava mitja hora a Tortosa, baixàvem, ens fèiem un cafè amb llet tranquil·lament, i a les vuit del matí arribàvem renegrits i esgotats a l'estació de França. Mai vaig pensar, llavors, que aquell primitivisme ferroviari em pogués dissuadir del viatge: era així, ho suportava, i l'al·licient de la clandestinitat era més fort que la duresa de la Renfe. Després, durant molts anys i pujant a la vella estació de Castelló, he viatjat a Barcelona posem que cada mes o dos mesos, per raons personals, editorials, literàries o acadèmiques, en trens expressos, en talgo, en intercity, o en allò que els ferrocarrils de l'estat es dignaren assignar al que encara no es deia “corredor mediterrani”. Eren viatges de cinc hores, després de quatre, després de tres, no massa còmodes ni a velocitat excessiva, i mai no me'n vaig queixar: llegia, m'endormiscava, passava el temps en pau. Fins que han arribat, gairebé al mateix temps, els trens Eurómed i els malignes telefons de butxaca. Justament ara, just aquests anys que jo viatge a Barcelona cada quinze dies i de vegades cada set o vuit. Una coincidència funesta, una broma fatal del destí.

Els trens que amb fantasia excessiva pretenen ser exemplarment euromediterranis, han coincidit també amb la multiplicació miraculosa dels joves o no tan joves “executius” de modernes empreses que van amunt i avall parlotejant. Abans en deien simplement “viatjants” i portaven una maleta amb mostres. Ara tenen noms moderníssims i barrocs, i porten ordinadors *laptop* i telèfons petits i escandalosos. Són una subespècie mutant, són un resultat molt estrany de l'adaptació al medi electrònic, són simplement maleducats i insuportables. Puges al tren, ocupes el seient confortable, i l'aire ja va ple de veus a tot volum. Curiosament, quan els viatgers conversen amb el veí ho fan en veu baixa i discreta: ni molesten els altres, ni als altres els interessa la conversa. Però quan parlen amb la secretària Maripili, amb el representant, amb el cap de l'oficina, amb el proveïdor o amb el client, deu ser que necessiten fer-ho de manera ostentosa i estrident. Així, en els darrers anys he acumulat una amplíssima cultura empresarial, escoltant a la força aquesta fauna malcriada. El problema és que ja he arribat a la saturació: ja sé tot el que es pot saber en diferents idiomes (com ara valencià, barceloní, murcià i algunes altres llengües) sobre mercats i comandes, serveis, delegacions i subministraments, i tot el que vostès no poden imaginar. Ells, però, els viatjants viatgers, no en tenen mai prou, de torturar els veïns de vagó amb la vèrbola incessant i prepotent. Sense la xerrameca mòbil s'aturaria el comerç i la indústria, ja ho sé. Abans dels mòbils tot era primitivisme, prehistòria i ruïna, també ho sé. Però no sé com fer per continuar viatjant a Barcelona i no cometre algun crim ferroviari. Estan avisats.